

DOKUMENTY OD SPRAWCY I/LUB POLICJI

Będąc na miejscu wypadku warto spisać dane świadków, zrobić zdjęcia miejsca zdarzenia i spróbować samodzielnie ustalić przebieg wypadku. Na podstawie tych informacji oraz własnych oględzin policja tworzy tzw. **notatkę policyjną** – jest to pierwszy dokument, o którego wydanie należy się postarać.

W sytuacji, gdy policja nie była wzywana (np. zdarzenie okazało się „jedynie” kolizją drogową, należy odebrać **od sprawcy wypadku pisemne oświadczenie**, zawierające dane uczestników wypadku, opis okoliczności wypadku, przyznanie się sprawcy do winy oraz dane Zakładu Ubezpieczeń i numer polisy OC sprawcy.

Na miejsce wypadku zawsze warto wezwać policję. Należy to zrobić w szczególności, gdy sprawca uciekł z miejsca zdarzenia, jest obcokrajowcem, nie przyznaje się do winy lub nie okazuje dokumentów.

DOKUMENTY Z PROKURATURY I/LUB SĄDU

Z prokuratury potrzebne będą następujące dokumenty:

- **odpis postanowienia o przedstawieniu zarzutów sprawcy,**
- **opinia biegłego z zakresu ruchu drogowego,**
- **akt oskarżenia,**
- **odpis postanowienia o umorzeniu postępowania, jeśli zostało ono umorzone.**

Od sądu ostatniej instancji (Sądu Rejonowego, Okręgowego, Apelacyjnego, Sądu Najwyższego), orzekającego o winie sprawcy, należy uzyskać **wyrok** zapadły w sprawie karnej. Do własnej wiadomości warto zanotować także **numer sygnatury sprawy** – dzięki temu nie zapomnimy go i w razie konieczności będziemy mogli się powołać na konkretne dokumenty.

DOKUMENTY Z ZAKŁADU PRACY

Jeżeli wypadek zdarzył w się w trakcie wykonywania obowiązków zawodowych, należy w zakładzie pracy poprosić o następujące dokumenty (w razie trudności z ich uzyskaniem najlepiej powiadomić inspekcję pracy wszystkich szczebli):

- **protokół ustalenia okoliczności wypadku w pracy (BHP),**
- **kartę wypadku w pracy,**
- **oświadczenie poszkodowanego, zawierające wyjaśnienie przyczyny, dla której nie sporządzono w/w protokołu, opis zdarzenia, dane świadków i, dodatkowo, oświadczenia świadków.**
- Do ustalenia wysokości należnego odszkodowania, zadośćuczynienia i/lub renty konieczne może być dostarczenie również takich dokumentów, jak:
- **dla zatrudnionych przez pracodawcę** – umowa o pracę, zaświadczenie z właściwego miejscowo Urzędu Skarbowego o dochodach uzyskiwanych przed wypadkiem i po wypadku, zaświadczenie od pracodawcy o dochodach netto, jakie poszkodowany osiągnąłby, gdyby nie uległ wypadkowi oraz, opcjonalnie, zaświadczenie pracodawcy, informujące o rodzaju powierzonej pracy, terminach jej wykonywania i kwocie wynagrodzenia, w sytuacji gdy poszkodowany nie podjął pracy lub nie wykonał zlecenia wskutek uczestnictwa w wypadku;
- **dla samozatrudnionych** – zaświadczenie o dochodach, np. z banku, i/lub umowy z kontrahentami, jakie zawarto przed wypadkiem, opinia od księgowego (biura rachunkowego) o kwocie netto, jaką poszkodowany utracił w związku z niewykonywaniem działalności wskutek wypadku (opinia powinna zawierać wyliczenie kwotowe utraconych korzyści, deklaracje podatkowe, sprawozdania finansowe oraz rachunki zysków i strat lub potwierdzoną przez księgowego kserokopię księgi przychodów i rozchodów).

DOKUMENTY MEDYCZNE

Zebranie dokumentacji medycznej to jedno z bardziej czasochłonnych zadań. Należy jednak pamiętać, że **im więcej dowodów, tym lepiej** – w ustalaniu wysokości należnego odszkodowania, zadośćuczynienia lub renty liczyć się może najdrobniejszy „papier”, nawet taki, jak bilet za przejazd do i ze szpitala, na rehabilitację czy na konsultacje psychologiczne.

Warto zatem pamiętać, by zgromadzić nie tylko dokumenty od lekarzy, którzy leczyli „ciało”, lecz także „duszę” – psychiatrów, psychologów i innych lekarzy oraz terapeutów z poszczególnych poradni specjalistycznych.

W zależności od rodzaju wypadku i jego skutków, konieczne będzie zebranie takich dokumentów, jak:

- karta informacyjna ze szpitala i pogotowia,
- historia choroby ze szpitala i innej placówki zdrowia (poradni, przychodni, ośrodka rehabilitacyjnego i innych),
- kartoteki medyczne od każdego z lekarzy/z każdej placówki,
- wypisy szpitalne,
- wyniki badań,
- zaświadczenia lekarskie o stanie zdrowia od każdego z lekarzy,
- orzeczenia lekarskie o procentowym uszczerbku na zdrowiu (uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia, urazy psychiczne, w tym odczuwanie cierpienia, bólu, poczucie krzywdy, lęki, strach, depresja, nerwice etc.),
- opinie lekarskie, potwierdzające rodzaj i stopień odniesionych obrażeń, doznanych w wyniku wypadku lub w trakcie zabiegów medycznych i leczenia (np. oszpecenie, widoczne rany, złamania, odleżyny, utrata kończyn, kalectwo, konieczność korzystania z kul lub wózka inwalidzkiego etc.),
- skierowania na badania, leczenie specjalistyczne i rehabilitację,
- kopie zwolnień lekarskich,
- dokumentacja fotograficzna,
- pisma i decyzje z ZUS i zakładu ubezpieczeń, wydane w związku z odszkodowaniem z tytułu polisy grupowej, na życie lub NW, NNW itd.,
- dokumenty potwierdzające leczenie powypadkowe, rehabilitację, zajęcia wspomagające rehabilitację (np. z siłowni, pływalni) i inne kuracje – skierowania na badania/leczenie, umowy na świadczenie opieki i pisemne oświadczenie opiekuna oraz faktury i rachunki (oryginały!), które umożliwią dochodzenie zwrotu kosztów leczenia, w tym np. faktury za leczenie i opiekę pielęgniarką (pielęgnację domową), bilety za dojazdy do i z placówek medycznych, bilety za podróże rodziny odwiedzającej chorego w szpitalu, faktury za zakup sprzętu medycznego, leków i środków opatrunkowych, faktury za zakup lub przystosowanie auta/mieszkania dla inwalidy, faktury za zakup specjalnej żywności i odżywek, faktury za pobyty w sanatorium i inne.

Należy pamiętać, że poszkodowany jest uprawniony i zarazem zobowiązany do podejmowania wszelkich działań, mających na celu zmniejszenie rozmiaru szkody. W tym celu może więc wykonywać **badania** i podejmować **leczenie** w dowolnych placówkach medycznych (**państwowych, jak i prywatnych**) oraz na własną rękę uzyskiwać opinie biegłych – każdy potwierdzający to dokument może być niezwykle istotny w postępowaniu odszkodowawczym i realnie wpłynąć na kwotę odszkodowania, zadośćuczynienia i renty.

DOKUMENTY W PRZYPADKU ŚMIERCI OSOBY NAJBLIŻSZEJ

Gdy poszkodowany to osoba lub osoby (np. rodzina), które utraciły osobę bliską, w toku postępowania odszkodowawczego należy uzasadnić odniesioną przez nich szkodę materialną, jak i niematerialną. W tym celu do kompletu wyżej wymienionych dokumentów należy dołączyć:

- **oświadczenie o pogorszeniu sytuacji materialnej i życiowej poszkodowanych** – powinny się w nim znaleźć informacje o statusie materialnym i stanie życia prywatnego przed śmiercią bliskiego

i po niej, opis relacji pomiędzy osobą zmarłą a poszkodowanymi (można opisać, czym zmarły zajmował się w gospodarstwie domowym, w jaki sposób pomagał na co dzień etc.), opis wpływu wypadku na dalsze życie poszkodowanych, opis cierpień i urazów psychicznych doznanych wskutek śmierci bliskiego oraz, opcjonalnie, w przypadku dzieci, pisemne oświadczenie od pedagoga szkolnego o pogorszeniu wyników w nauce etc.;

- **skrócone odpisy aktów małżeństwa, urodzenia, aktu zgonu** z Urzędu Stanu Cywilnego, poświadczające związek rodzinny poszkodowanych z osobą zmarłą;
- **zaświadczenie z Urzędu Miasta lub Gminy o wspólnym zameldowaniu** (w przypadku, gdy zmarły i osoba ubiegająca się o odszkodowanie mieli inne adresy zameldowania, konieczne jest pisemne **oświadczenie** wyjaśniające tę sytuację);
- **oświadczenie o osobach pozostających w wspólnym gospodarstwie domowym** lub będących dotąd na utrzymaniu zmarłego oraz o ich **dochodach**;
- **dokumenty medyczne (wymienione wcześniej), poświadczające pogorszenie zdrowia fizycznego i psychicznego bliskich osoby zmarłej oraz poświadczające proces leczenia zmarłego do chwili stwierdzenia zgonu**;
- **faktury, rachunki lub inne dowody, potwierdzające wysokość kosztów pogrzebu**;
- **dokumenty poświadczające przyznanie pieniędzy z tytułu śmierci osoby bliskiej z innych instytucji, np. zasiłek pogrzebowy, renta z ZUS**;
- **dokumenty poświadczające dochody osoby zmarłej z 3 ostatnich lat – dla osób zatrudnionych** zaświadczenie o uzyskiwanym wynagrodzeniu z miejsca pracy, zaświadczenia o dodatkowych dochodach, zaświadczenie z urzędu skarbowego lub roczne deklaracje podatkowe (PIT-y); **dla osób prowadzących działalność gospodarczą** PIT-y potwierdzające dochody, ewentualnie oświadczenie biura rachunkowego o uzyskiwanych dochodach netto; **dla rolników** oświadczenia, potwierdzające ilość uprawianych hektarów, wielkość gospodarstwa rolnego, ilość inwentarza i maszyn itd. Jeżeli zmarły osiągał jakiegokolwiek **inne dochody**, należy dostarczyć odpowiednie dokumenty. Jeżeli zmarły uzyskiwał **dochody z nieujawnionych źródeł**, należy dostarczyć dowody z zeznań świadków oraz informacje i dowody, potwierdzające wydatki oraz kwalifikacje zmarłego (świadczenia szkolne, zaświadczenia o ukończonych kursach itp.);
- **w przypadku śmierci dzieci** przydatny będzie opis zainteresowań, szczególnych zdolności i umiejętności, osiągniętych wyników w nauce, planów na przyszłość, warto również uzyskać opinię wychowawcy lub dyrektora szkoły.

DOKUMENTY ZA SZKODĘ MAJATKOWĄ

Jeżeli w wyniku wypadku doszło do uszkodzenia cennych przedmiotów materialnych, takich jak samochód, laptop, odzież i inne dobra, do kompletu pozostałych dokumentów należy dołączyć:

- **faktury lub rachunki (oryginały!)** za zakup każdego z utraconych dóbr,
- **pisemne oświadczenie**, określające lub zawierające następujące informacje: opis rodzaju uszkodzenia i jego wpływ na nieprzydatność rzeczy, data zakupu przedmiotu, cena lub wartość rynkowa przedmiotu (może być potrzebna opinia rzeczoznawcy), oświadczenie o ewentualnej możliwości i koszcie naprawy (należy dołączyć np. ofertę cenową od zakładu, któremu chcemy zlecić naprawę), zdjęcia uszkodzonego przedmiotu, oświadczenie o możliwości okazania przedmiotu do oględzin w ubezpieczalni.

Ważne! Uszkodzonych **przedmiotów nie należy wyrzucać**. Trzeba zachować je do czasu oględzin, których dokona przedstawiciel ubezpieczyciela bądź sądu.

INNE DOKUMENTY

W wielu przypadkach konieczne jest wykazanie utraty dochodów oraz utraty widoków na przyszłość w sferze zawodowej, jak i prywatnej. Oszacowanie tych szkód może mieć spore znaczeniu przy ustalaniu wysokości stosownego odszkodowania, zadośćuczynienia i renty.

Jeśli poszkodowany częściowo lub całkowicie utracił zdolność do wykonywania pracy zarobkowej, do kompletu dokumentów należy dołączyć **orzeczenia i decyzje** wydawane przez **lekarzy orzeczników lub inne organy** oraz dokumenty potwierdzające dochody osiągnięte przez poszkodowanego przed wypadkiem.

Ponadto warto załączyć **dokumenty potwierdzające kwalifikacje** poszkodowanego, takie jak świadectwa szkolne, dyplomy, zaświadczenia o ukończonych kursach, przygotowaniach do zawodu itp.

Dodatkowo warto sporządzić **pisemne oświadczenie z krótkim opisem** cierpień, jakich doznał poszkodowany. Warto wskazać, w jaki sposób cierpienia te wpłyną na dalsze życie poszkodowanego, jego możliwości rozwoju zawodowego, plany na przyszłość, możliwość rozwijania hobby i zainteresowań, relacje uczuciowe, życie rodzinne i życie w społeczeństwie. Dobrze jest rzeczowo wymienić, jakie perspektywy na przyszłość utracił poszkodowany (w szczególności warto skoncentrować się na aspekcie materialnym). W oświadczeniu trzeba zawrzeć także opis ewentualnych szans na powrót do normalnego życia i wskazać związane z tym koszty, czas i niezbędne do wprowadzenia zmiany.

Co w sytuacji, gdy poszkodowany ma niepełną zdolność do czynności prawnych lub jest nieletni?.

Jeżeli poszkodowany nie ma pełnej zdolności do czynności prawnych (jest ubezwłasnowolniony lub nieletni), oświadczenia woli składają za niego opiekunowie prawni (rodzice lub opiekunowie ustawowi). Konieczne jest wykazanie umocowania przedstawiciela ustawowego do działania w imieniu poszkodowanego lub ustawowego umocowania do reprezentowania go. W tym celu do kompletu dokumentów należy dołączyć:

- skrócony odpis aktu urodzenia i aktu małżeństwa (z USC),
- postanowienia sądu o oddaniu pod opiekę osoby mającej niepełną zdolność do czynności prawnych.

Kto zajmuje się zgromadzeniem dokumentów?

Poszczególne dokumenty może zebrać poszkodowany, ale można także powierzyć to zadanie naszej Kancelarii. Kancelaria kompleksowo prowadzi sprawę, od zgłoszenia szkody, przez wsparcie w zgromadzeniu dokumentacji, aż po zastępstwo prawne i procesowe, polegające na reprezentowaniu poszkodowanego przed sądem i stroną sprawy do momentu zakończenia postępowania i wypłaty świadczeń.

Warto jednak wiedzieć, że dokumenty często można zebrać szybciej i sprawniej, jeśli o ich wydanie poszkodowany wnioskuje osobiście, omijając tym samym drogę oficjalnej, listownej korespondencji, jaką w swojej pracy posługuje się Kancelaria.